

Pirat Radio 69 – dansk FM-pirat, der sender på 7. uge

Det er ikke noget, der sker hver dag – og bestemt ikke i Danmark. Faktisk er det ved at være over 20 år siden sidst. Men siden torsdag den 14. december 2006 har København haft en illegal radiostation – en piratradio – der sender alle dage døgnet rundt, og i skrivende stund har gjort det nonstop i knap syv uger. Piratradioen kalder sig 'Pirat Radio 69' og sender på 101.8 MHz fra det barrikaderede Ungdomshuset på Jagtvej 69, Nørrebro i København. IT & Telestyrelsen, Radio & tv-nævnet og Politiet har valgt at lade den ulovlige radiostation fortsætte med at sende, idet Politiet ikke 'sådan lige' kan få adgang til huset. Piratradioen vil derfor først blive standset, når politiet samtidigt rømmer Ungdomshuset.

Pirat Radio 69 sender fra en afkrog af Ungdomshuset på Nørrebro - fra et trangt radiostudie på omkring 20 m² - med snuskede vægge med graffiti overalt. Vinduerne er dækket til, og der hænger tre gasmasker på væggen. Alle med friske filtre, hvis nu gaspatronerne alligevel skulle finde vej ind gennem vinduesrammerne, når det stærkt barrikaderede hus engang bliver stormet af Politiet.

De unge i Ungdomshuset føler sig uretfærdigt behandlet af massemedierne og har derfor ment, at der var et behov for at levere de unges version af tingene. "Vi er klar over, at senderen er ulovlig, men vi føler, at i denne situation har folk i København brug for at få informationer direkte fra kilden," siger aktivisterne.

De unge i ungdomshuset har ingen moralske problemer med at sende illegal radio. Man hæfter sig ved, at man sender på en frekvens, der ellers var tom. Nu er der til gengæld "noget fed kultur" på frekvensen, som radiofolkene udtrykker det.

Myndigheder griber ikke ind

Umiddelbart efter stationen gik i luften i midten af december bebudede formanden for Radio- og Tv-nævnet, advokat Christian Scherfig, at man ville anmode Fogedretten om at få politiet til at fjerne det ulovlige senderudstyr. "Når vi får oplysninger om ulovligt senderudstyr, er det standardprocedure, at vi anmoder om, at det bliver inddraget, så det vil vi også gøre i denne situation," udtalte nævnsformanden til pressen.

Senere kunne en chefkonsulent fra IT & Telestyrelsen (ITST) oplyse, at Pirat Radio 69 kunne gøre sig skyldig i overtrædelse af flere forskellige bestemmelser. Men først skulle man have styr på, hvad der rent faktisk foregår i æteren. "Vi er blevet bedt om at undersøge, om der sendes på den frekvens, og hvorfra der sendes," hed det fra ITST, og fra Mediesekretariatet, der anmodede om undersøgelsen og erklærede, at man var nødt til at have "fast grund under fødderne, inden vi eventuelt kan skride ind".

Der gik dog ikke mange dage, før der fra anden side i realiteten blev givet grønt lys til at den ulovlige radiosender kunne fortsætte: "Vi rykker ikke ind og lukker en radio i denne situation. Den sag må afvente, hvis vi skal derind i anden sammenhæng. Vi prøver at være taktiske", udtalte informationschef ved Københavns Politi, Flemming Steen Munch. Denne udtalelse blev bekræftet flere uger senere, hvor informationschefen igen sagde, at Politiet ikke havde tænkt sig at gribe ind overfor Pirat Radio 69: "Vi forholder os til radioen, som vi forholder os til den samlede situation på Jagtvej 69, som vi jo skal rydde på et tidspunkt. Vi rykker ikke ind for at rydde en radio, vi venter, til vi er klar til at løse hele problemet".

Værtsbaserede programmer – og masser af rock

Pirat Radio 69, eller 'Fuckin' Pirat Radio' som man kaldte sig i starten, har studieværter på det meste af tiden og spiller en masse punk, alternativ rock, hård rock, drum'n'bass, reggae og i det hele taget musik, der ikke spilles på andre radioer. Det er bl.a. tydeligt, at der ofte spilles vinyl-planer!

Værterne – der er angiveligt en 5-6 faste studieværter – taler ofte med forvrænget stemme, sådan lidt Mickey Mouse-agtig. Særligt i de første uger. Det gør eller gjorde man for at sløre værternes identitet. Man er udmærket klar over, at Pirat Radio 69 er en ulovlig station og at de medvirkende risikerer at blive straffet, når de engang – formentligt – bliver "snuppet" af politiet.

Men der er også andre programmer end musikpræsentation, station ID's og almindeligt snak – herunder lytterkontakt. Bl.a. politiske programmer fra 'Rebel Radio' lørdag eftermiddag, gæster i studiet og siden midten af januar en daglig 'Nyhedstime'. I den første udsendelse var der bl.a. et indslag med tilbagevisning af en historie fra B.T.

om magtstrukturen i Ungdomshuset. Derudover læste speakerne personlige - men offentligt tilgængelige - oplysninger op om bl.a. Faderhusets leder Ruth Evensen og politichef Hanne Bech Hansen. Det er pressegruppen i Ungdomshuset, der står bag 'Nyhedstimen' hver dag kl. 12-13. "Programmet opstod, fordi det er naturligt at bruge radioen til forklaringer, når man har lidt længere tid end de små citater, vi kommer igennem med i aviserne. For den etablerede presse skriver ting, der er meget langt fra den virkelighed, som vi ser", siger Jan fra Ungdomshusets pressegruppe til Berlingske Tidende

Derudover har der været ting som føljetonen 'Ungdomsmusene i Ungdomshuset', programmer om feminisme, program om censur i musikken igennem 100 år, indslag om den græske frihedskamp og oplæsning af Cirkeline for børn.

Selv om tonen af og til er hård og uforsonligt, lægger man dog vægt på, at det ikke må kamme over: Der må ikke sendes nedgørelse af bestemte personer eller grupper. "No Death Threats!" står der på sedler i radiostudiet. Selv ikke mod Faderhusets leder, Ruth Evensen. Det er formelt Faderhuset, der nu står som ejer af Ungdomshuset.

På FM, på nettet og i Amsterdam

Pirat Radio 69 sender på FM 101.8 MHz fra Ungdomshuset og kan aflyttes i en del af København. Signalet beskrives som ikke særligt kraftigt udenfor det indre København, og vicedirektør Finn Petersen fra ITST har da også udtalt, at radiosignalerne ikke har været så kraftige, at de har forstyrret lovlige sendere.

Det er dog ikke kun FM-lytterne i København, der kan høre Pirat Radio 69. Stationen streamer på internettet og kan høres her: <http://www.myspace.com/PIRATRADIO69>. Det er samtidig en blog, hvor der indkommer særdeles mange og meget positive bemærkninger fra begejstrede lyttere fra hele Danmark og sågar udlandet. Angiveligt skulle stationen være så populær som internetradio, at kapaciteten ikke er tilstrækkelig.

Ungdomshuset har støttet i mange lande, og i Amsterdam er Radio Rietveld at Stedelijk Museum (RR.SMCS) begyndt at retransmittere Pirat Radio 69 i weekenderne på 105.6 MHz.

Vil blive ved

Pirat Radio 69 har ikke tænkt sig at stoppe før de får huset tilbage og en undskyldning fra myndighederne, eller huset bliver ryddet af politiet. Skulle man få lov til at blive i huset, vil man forsøge, at få radioen lovliggjort.

Sagen omkring Ungdomshuset er politisk højspændt og myndighederne har ikke vovet at lade huset rydde. Det er uvist om eller hvornår det vil ske. Huset er i sin tid foræret af kommunen til de unge, der derfor føler sig berettigede til at blive i huset. Men byrådspolitikerne i Københavns Kommune har efterfølgende solgt huset til den religiøse sekt Faderhuset og Faderhuset har afvist at de unge kan blive i huset. Det er heller ikke i skrivende stund lykkedes at finde et andet hus i København til de unge.

Imens fortsætter Pirat Radio 69 'lystigt' med at sende på 101.8 MHz og på nettet; der fornemmes ingen træthed. Nærmest tværtimod lyder udsendelserne mere og mere velproducerede.

Kilder: Politiken, Berlingske Tidende, 24 timer, Jyllands-Posten, DX-Fokus og radionyt.com

Tidligere danske FM-pirater

- Fra februar til oktober 1974 sendte Radio Mercur fra Thisted for at vise DR og politikerne, at det godt kunne lade sig gøre at drive kommerciel lokalradio i Danmark. Det var Poul Foged - nu programchef for Radio Alfa i Randers - der stod bag udsendelserne hver weekend. Udsendelserne, der indeholdt enkelte reklamer, blev afviklet fra en Philips kassettebåndoptager.

- Radio Rutana var en illegal BZ-radio, der sendte den 12. og 13. april 1983 fra et barrikaderet 30-40 meter højt tårn på en nedlagt brødfabrik på Nørrebro i København. Stationen blev hurtigt pejlet af P&T, der ankom til stedet fulgt af politi med hunde. Det lykkedes dog først politiet at storme toppen af tårnet dagen efter. Radio Rutana sendte sammenlagt 10-18 timer.

- Grill Radio, som tre unge mænd stod bag, sendte tre tirsdage kl. 20 i september 1982 fra taget af to forskellige højhuse på Frederiksberg i København. Programmerne - hvoraf de to sidste kun var på 6 minutter - indeholdt musik og hjemmelavede sketches og var ment som en protest mod en 16 måneder lang forsinkelse af igangsættelse af forsøgsordningen med lokalradio. Tredje gang stationen var i luften satte P&T fire pejlevogne og alt disponibelt mandskab ind for at fange de formastelige lovovertrædere. Det lykkedes nærmest ved et lykketræf for P&T at tilfangetage en 20-årig ung mand. Han blev efterfølgende idømt en bøde på 1.500 kr. i Frederiksberg byret under overværelse af 100 begejstrede Grill Radio-tilhængere.

- Radio Mayfair sendte i marts-august 1984. Det var den senere The Voice-radiovært Philip Lundsgaard og to venner, der konstaterede, at P3 bestod af gamle mænd, og derfor gerne ville levere et alternativ. De byggede deres egen sender og sendte et par timer om dagen - både fra en bil og fra Sorø Akademi. Men da de fik base i en lejlighed i Hørsholm, omringede politiet bygningen og beslaglagde udstyret. Lundsgaard fik en bøde på 1.000 kr. - og som bekendt: en radiokarriere. Præcis som flere af de andre "gamle" danske radiopirater